

آیا روابط ایران و حماس بر سر ماجرای حلب قطع خواهد شد؟

ایران و حماس امسال به هم نزدیکتر شده‌اند اما این روابط با جنگ داخلی سوریه تیره شده است به ویژه بعد از جزیان حلب در اوایل این ماه و بازپس گیری این شهر از شورشی‌ها.

به گزارش ایسکانیوز المانیتور نوشت: ایران و حماس امسال به هم نزدیکتر شده‌اند اما این روابط با جنگ داخلی سوریه تیره شده است به ویژه بعد از جزیان حلب در اوایل این ماه و بازپس گیری این شهر از شورشی‌ها.

به گزارش انتخاب؛ حماس همواره با ایران در مورد جنگ داخلی سوریه اختلاف نظر داشته است. حماس حامی شورشی‌های سوریه در مبارزاتشان علیه بشار اسد است این درحالی است که ایران اصلیتترین شریک اسد در سوریه به شمار می‌رود. با این وجود ایران همچنان از حماس در مبارزات علیه اسرائیل حمایت مالی می‌کند.

این تعادل امروز متزلزل شده و نقطه اوج این بی‌ثباتی در روابط حماس و ایران اواسط دسامبر با بمباران حلب از سوی روسیه و عملیات‌های ایران و حزب و الله در حلب بوده است.

در ۱۴ دسامبر حماس در بیانیه‌ای مدعی شد که در سوریه نسل کشی صورت گرفته است با این حال هیچ اشاره‌ای به دولت سوریه نکرد.

پاسخ ایران به بیانیه حماس قاطع بود.

حشمت الله فلاحت پیشه یکی از نمایندگان مجلس در ایران در کمیسیون سیاست خارجی گفته به نظر می‌رسد سیاست‌های حماس مدت‌هاست به دلیل رویکردهایی که دارد، از جمهوری اسلامی زاویه گرفته است و این موضوع را به خوبی می‌توانیم در ماجرای سوریه مشاهده کنیم. این روند در حالی پیش می‌رود که سران این تشکل از این تضاد دیدگاه برائت می‌جویند ولی در عمل به گونه‌ای دیگر عمل می‌کنند. در همین راستا و با توجه به سابقه‌ای که این گروه فلسطینی دارد، این روزها و بعد از آزادسازی حلب، خبری از اقدامات حماس منتشر شد که در آن تلاش رزمندگان سوری برای شکست داعش را زیر سوال برده است.

فلاحت پیشه گفت: از زمانی که بحران سوریه شکل گرفت حماس با برخی از موضع گیری‌های ضد و نقیض باعث شد که انتقادهای جدی به این جریان شکل گیرد.

عضو کمیسیون امنیت ملی گفت: واقعیتی که فلسطینی‌ها نباید فراموش کنند این است که سوریه پشتیبان مقاومت بوده و بسیاری از بلاهایی که در سوریه رخ داده به همین دلیل است.

وی افزود: در سال ۱۹۹۱ میلادی در قالب برنامه‌ای با عنوان طرح اقدام به پیشنهاد موسسه محافظه‌کاری آمریکا به روسای جمهور این کشور توصیه شد که در قبال تحولات منطقه باید بال‌های مقاومت در منطقه یعنی فلسطین و لبنان چیده می‌شد و در ادامه، اقدام اساسی و

بر اندازی علیه دولت سوریه شکل می‌گرفت تا امکان پشتیبانی از مقاومت از بین برود.

عضو کمیسیون امنیت ملی به ایفای نقش لابی صهیونیست در مورد تغییر رویکرد حماس نیز اشاره و اظهار کرد: از دلایل دیگر که موجب نوسان در تصمیم‌گیری‌ها میان رهبران حماس شده است روابط مالی و ارتباطات حماس با اعراب است.

این صحبت‌های فلاح پیشه نه تنها در پاسخ به بیانیه حماس در حمایت از آزاد سازی حلب بود بلکه به دنبال رویکردهای حماس در قبال جنبش تحت حمایت ایران در غزه یعنی جنبش الصابرين نیز بوده است. روزنامه لبنانی الاخبار که به حزب الله لبنان وابسته است نوشته سرویس‌های امنیتی تحت رهبری حماس در غزه برخی افراد را که حمایتشان را از کنترل نیروهای ایران و سوریه بر حلب اعلام کردند مورد بازجویی قرار دادند. برخی از این شخصیت‌ها شامل هاشم سالم رهبر الصابرين بوده که از بازپس‌گیری حلب تعریف کرده و به نیروهای ارتش سوریه و حزب الله برای کنترل این شهر تبریک گفته بود.

سخنگوی سالم یعنی حسام بدران به المانیتور گفته حماس یک جنبش آزادی بخش ملی است. این جنبش از حقوق فلسطینی‌های تحت اشغال اسرائیل دفاع می‌کند. به همین دلیل نسب به وضعیت حلب نگران است. اما این روابط خارجی ما را تغییر نمی‌دهد. من فکر نمی‌کنم که همبستگی ما با هیچ کس تاثیر منفی بر روابط ما داشته باشد. ما امیدواریم که برای همه اعراب در سراسر جهان آزادی و ثبات وجود داشته باشد چرا که این می‌تواند ضامن حقوق فلسطینی‌ها نیز باشد.

اوسامه حمدان رییس بخش روابط بین الملل حماس نیز به المانیتور گفته فلسطینی‌ها در غزه با اتفاقات رخ داده در حلب احساس نزدیکی می‌کنند چرا که تجارب مشترکی در جنگ علیه اسرائیل در سال ۲۰۰۸، ۲۰۱۲ و ۲۰۱۴ داشته‌اند.

بسیاری از اعضای دفتر سیاسی حماس نیز درباره وضعیت حلب اظهار نظر کرده‌اند. خالد مشعل رییس حماس گفته بود این جنبش نسبت به حلب ابراز همدردی می‌کند. روز قبل محمد الظهار درباره حلب آن را فاجعه خوانده بود.

بیانیه حماس در باره حلب ماهیت بشر دوستانه داشت و مستقیماً ایران را هدف قرار نمی‌داد. یکی از تحلیل‌گران ایرانیه المانیتور گفته نخبگان سیاسی ایران از این بیانیه استقبال نکردند و آن را در حمایت از حلب نمی‌دانند بلکه در حمایت از محور ترکی قطری و در مخالفت با اسد می‌دانند.

علاوه بر این مخالفت‌ها با ایران موسسه پژوهشگران فلسطینی که با حماس رابطه نزدیکی دارد تظاهراتی در غزه در حمایت از مردم حلب به راه انداخت. جنبش زنان حماس نیز در اعتراضاتشان در غزه همین مطالبات را دنبال کردند. در لبنان نیز حماس نشست سالانه‌اش را به نشانه همبستگی با حلب تعطیل کرد.

قاسم قصیر سیاست مدار لبنانی که به حزب الله نزدیک است به المانیتور گفته که با وجود اینکه اظهارات عمومی حماس و اقداماتش به ایران و حزب الله ضربه می‌زند، اما روابط ایران و حماس وخیم نشده. حماس می‌توانست ساکت بماند چرا که باید به فکرمنافع سیاسی‌اش باشد و از همه حمایت‌هایی که دارد محافظت کند به جای اینکه واکنش احساسی نشان دهد. اما روابط بین حماس و ایران همچنان علی‌رغم این اتفاقات پابرجاست.

عنبری نیز فکر می‌کند روابط ایران و حماس دست نخورده می‌ماند. او گفته: حفظ وضع موجود در سوریه و عراق و یمن بر روابط ایران و

حماس تاثیر می‌گذارد. من فکر نمی‌کنم این روابط بایکوت شود. علاوه بر این ایران و حماس عمدتاً در مورد مسایل منطقه چشم تو چشم نمی‌شوند.

علاوه بر این تنش‌ها درون حماس نیز درگیری‌ای بین اعضا وجود دارد که اعضا در مورد روشی که باید پیگیری شود اختلاف نظر دارند. خالد صافی استاد علوم سیاسی در دانشگاه الاقصای غزه به المانیتور گفته: اختلافات بین ایران و حماس درباره حلب از اختلافات داخلی بین دو گروه در جنبش نشأت می‌گیرد. یک گروه خواستار فاصله گرفتن از ایران و اجتناب از خشم اخوان المسلمین هستند. گروه دیگر خواستار نزدیکی به ایران و حفظ حمایت‌های مالی و نظامی ایرانند. به همین دلیل حماس در قبال ایران موضع مشخصی ندارد. به همین دلیل واکنش‌های آنها بی‌ثبات و مملو از تزلزل است.

منبع: انتخاب

۳۰۳/۳۰۰